

**แผนช่วยเหลือ/อพยพคนไทย
กรณีเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมือง/เกิดสงคราม**

การเตรียมความพร้อม 4 ระดับ

ระดับ 1 (สีเขียว)

<u>ปัจจัยบังคับ</u>	สถานการณ์ปกติ
<u>ปัจจัยควบคุม</u>	สถานการณ์ปกติ
<u>เป้าหมาย</u>	เตรียมความพร้อมของ สอท./สภ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง

รายการ	การดำเนินการ	หมายเหตุ
ตรวจสอบอุปกรณ์ที่จำเป็นให้ใช้ได้ดีเสมอ	สม่ำเสมอ	
ปรับปรุงทะเบียนรายชื่อคนไทย/ที่อยู่ติดต่อ	สม่ำเสมอ	
จัดตั้งเครือข่ายติดต่อกับคนไทย เช่น ผ่านสมาคม วัดไทยหรือสื่อต่าง ๆ หัวหน้าแคมป์/หัวหน้า แรงงานไทย (Forceman)	มีเครือข่ายติดต่อคนไทย ในกรุงอัสตานา อัลมาตี อัคเตา อาตุเรฯ ผ่าน LINE Whatsapp และโทรศัพท์	
จัดทำรายชื่อ หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำคัญ ได้แก่ หมายเลขหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โรงพยาบาล สายการบิน สถานีตำรวจ แกนนำคนไทย วัดไทย (ปรับปรุงทุก 6 เดือน)	สม่ำเสมอ	
สร้างความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	ตามโอกาสอันควร	
ศึกษากรณีต้องอพยพคนไทย อาทิ จุดนัดพบ เส้นทางอพยพ	ดำเนินการแล้ว	
จัดทำเส้นทางเดินทางกรณีอพยพ อาทิ ทางเครื่องบิน จากจุดใดไปที่ใด มีสายการบินใดให้บริการ เวลาใดบ้าง จัดทำเส้นทางสำรองกรณีไม่สามารถ เดินทางโดยเครื่องบินจากพื้นที่ อาทิ ต้องเดินทางโดย รถยนต์ไปเมืองใดเพื่อขึ้นเครื่องบินหรือไปยังชายแดน	ตามเอกสารแนบ 2	
ประชาสัมพันธ์แผนอพยพให้ชุมชนไทยทราบ และ/หรือนำแผน upload ขึ้น website ของ สอท./สภ. พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ หรือ e-mail address ที่ประชาชนติดต่อได้	ดำเนินการแล้ว	

- กรุงเทพมหานคร	ใช้เวลาเดินทาง	3.30	ชั่วโมง
- เมืองอัครเตา	ใช้เวลาเดินทาง	2.50	ชั่วโมง
- เมืองอาตุเร	ใช้เวลาเดินทาง	2.40	ชั่วโมง
- เมืองอัลมาตี	ใช้เวลาเดินทาง	4.50	ชั่วโมง

2. ขอบเขตการคุ้มครองและดูแลคนไทย ของ สอท.

- เขตอาณาของ สอท. ประกอบด้วย คาซัคสถาน ทาจิกิสถาน และสาธารณรัฐคีร์กีซ
- นอกจากนี้ ยังมีสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ เมืองอัลมาตี และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ กรุงบิชเคก

3. ผู้พำนักรในเขตอาณาของ สอท.

- คนไทยที่พำนักรในคาซัคสถานส่วนใหญ่เป็นแรงงานไทยประมาณ 320 คน ส่วนใหญ่ทำงานในอุตสาหกรรมขุดเจาะน้ำมันในเมืองอัคเตาและอาตุรา ตามด้วยพนักงานนวดแผนไทยที่เมืองอัลมาตีและกรุงอัสตานา สำหรับในคีร์กีซสถานมีรายงานว่ามีคนไทยพำนักราว 3 - 5 คน แต่ไม่พบว่ามีคนไทยพำนักรอยู่ในทาจิกิสถาน

4. ความเสี่ยงของสถานการณ์ที่เสี่ยงภัยในเขตอาณาของ สอท.

• ภัยธรรมชาติ

บางพื้นที่ในคาซัคสถานยังคงมีความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว โดยเฉพาะเมืองอัลมาตี แผ่นดินไหวครั้งรุนแรงที่สุดเกิดขึ้นที่เมืองอัลมาตีเมื่อปี พ.ศ. 2454 (1911) ระดับ 7.3 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 452 คน ส่วนในสมัยปัจจุบันมีรายงานแผ่นดินไหวใกล้เมืองอัลมาตีเป็นระยะ แต่ก็ไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายใด ๆ เช่น เดือนพฤษภาคม 2555 เกิดแผ่นดินไหวระดับ 5.7 ห่างจากเมืองอัลมาตี 148 ก.ม. และล่าสุดเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 มีรายงานแผ่นดินไหวระดับ 4.7 ห่างจากเมืองอัลมาตี 491 ก.ม.

ภัยธรรมชาติอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น พายุหิมะ หิมะถล่ม แต่ก็มิได้สร้างหายนะจนถึงระดับที่ต้องอพยพประชาชน และคาซัคสถานเป็นประเทศ land lock จึงไม่มีภัยสึนามิ

ดังนั้น สอท. จึงประเมินว่า อาจเกิดภัยธรรมชาติจากแผ่นดินไหวแม้ว่าจะมีความเป็นไปได้
น้อยที่จะสร้างความเสียหายจนถึงขั้นต้องอพยพประชาชน อย่างไรก็ตาม สอท. ก็ได้เตรียม
แผนอพยพไว้

• สถานการณ์การเมือง

ยังไม่เคยมีเหตุการณ์การก่อการร้ายรุนแรงคาซัคสถาน ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีเพียงเหตุการณ์ความรุนแรงเป็นวงจำกัดในบางพื้นที่ คือ (1) การปล้นร้านค้าปืนและกราดยิงที่เมืองอัคโตเบเมื่อเดือนมิถุนายน 2559 (2) ชายวิกลจรีตกราดยิงตำรวจที่เมืองอัลมาตีเมื่อเดือนกรกฎาคม 2559 และ (3) กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้ปล่อยตัวนักโทษทางการเมืองที่กรุงอัสตานาในเดือนพฤษภาคม 2561 ซึ่งตำรวจใช้เวลาเพียง 30 นาทีในการยุติการชุมนุม อย่างไรก็ตาม รัฐบาลคาซัคสถานได้ปรับยุทธศาสตร์ต่อต้านการก่อการร้ายและเพิ่มความเข้มข้นในการปราบปรามกลุ่มเคร่งศาสนาแบบสุดโต่งโดยเมื่อเดือน ก.พ. 2561 รัฐบาลประกาศเพิ่ม งบประมาณ สำหรับต่อต้านการก่อการร้าย

ระยะ 5 ปี (ค.ศ. 2018 – 2022) มูลค่ากว่า 866 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับ 4 แผนงาน คือ (1) ป้องปรมกลุ่มเคร่งศาสนาแบบสุดโต่ง (2) ลดจำนวนลัทธินิยมความรุนแรง (3) ยับยั้งแผนก่อการร้าย และ (4) ฝึกซ้อมแผนต่อต้านการก่อการร้าย

นอกจากนี้ คาชัคสถานมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับรัสเซียทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และมีความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกับจีน คาชัคสถานไม่มีปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และไม่มีปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศแม้ว่าจะมีชนเผ่ามากกว่า 200 เชื้อชาติก็ตาม ดังนั้น สอทฯ จึงประเมินว่า ไม่น่าจะเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองในคาซัคสถานจนถึงขั้นต้องอพยพประชาชน

- **โรคระบาด**

มีความเสี่ยงต่ำมาก ที่ผ่านมายังไม่เคยมีประวัติการระบาดของโรคที่รุนแรงจนถึงขั้นต้องอพยพผู้คน นอกจากนี้ วิทยาการด้านการแพทย์ของคาซัคสถานก็มีความก้าวหน้ามากกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชียกลาง

ดังนั้น สอทฯ จึงประเมินว่า ไม่น่าจะเกิดโรคระบาดรุนแรงในคาซัคสถานจนถึงขั้นต้องอพยพประชาชน

5. แผนการให้ความช่วยเหลือและแผนอพยพ

5.1 การเตรียมความพร้อมในสภาวะปกติ

- ตรวจสอบอุปกรณ์สื่อสารให้ใช้ได้ดีเสมอ
- ปรับปรุงทะเบียนรายชื่อคนไทย/ที่อยู่ติดต่อ
- จัดตั้งเครือข่ายติดต่อกับคนไทย เช่น หัวหน้าแรงงานไทย (Focal Point)
- จดรายชื่อหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำคัญ ได้แก่ หมายเลข หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

โรงพยาบาล สายการบิน สถานีตำรวจ

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานที่สถานเอกอัครราชทูตฯ และคณะทำงานเฉพาะกิจ โดยแบ่งหน้าที่เจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ฝ่ายประสานภาครัฐ ฝ่ายประสานงานคนไทย ฝ่ายจัดหายานพาหนะ อาหาร และที่พัก และฝ่ายทำลายเอกสารและอุปกรณ์สื่อสาร (ตารางคณะทำงานแนบท้ายเอกสาร)

- ศึกษากรณีต้องอพยพคนไทย อาทิ จุดนัดพบ เส้นทางอพยพ
- ศึกษาเส้นทางเดินทางกรณีอพยพ อาทิ ทางเครื่องบินจากจุดใด ไปที่ใด มีสายการบินใด

ให้บริการ/เวลาใดบ้าง

- ศึกษาเส้นทางสำรอง กรณีไม่สามารถเดินทางโดยเครื่องบินจากพื้นที่ อาทิ ต้องเดินทางโดยรถยนต์หรือรถไฟไปเมืองใด เพื่อขึ้นเครื่องบิน หรือไปยังชายแดน

- ประชาสัมพันธ์แผนอพยพให้ชุมชนไทยทราบและนำขึ้นเว็บไซต์ของ สอทฯ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ที่ประชาชนติดต่อได้

5.2 การเตรียมความพร้อม ระดับที่ 1 เมื่อเริ่มมีสิ่งบอกเหตุที่ไม่ปกติ

5.2.1 เรียกประชุมหน่วยราชการทั้งหมด ได้แก่ สถานเอกอัครราชทูตฯ และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ เมืองอัลมาตี เพื่อประเมินสถานการณ์

5.2.2 ติดต่อหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อตรวจสอบข่าว และแสวงหาข้อมูลที่อาจเป็นประโยชน์ในการให้คำแนะนำคนไทย

5.2.3 ติดต่อกระทรวงฯ เพื่อขอรับข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข่าวอื่นประกอบการประเมินสถานการณ์

5.2.4 ประสานกระทรวงฯ กรณีจะต้องอพยพคนไทยจากเมืองอัลมาตีหรือกรุงอัสตานาไปยังกรุงเทพฯ หรือ ประสานสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการผ่านแดน และการเตรียมการกรณีต้องอพยพคนไทยทางอากาศผ่านทางกรุงมอสโก

5.2.5 เตือน้ำมันรถยนต์ราชการจำนวน 3 คัน (รถยนต์ 2 คัน และรถตู้ 1 คัน) เต็มถึงทุกคันเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจในแต่ละวัน

5.2.6 รวบรวมรายชื่อคนไทยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

5.2.7 ประกาศเตือนคนไทยในพื้นที่เสี่ยงภัยให้เพิ่มความระมัดระวังในการเดินทางไปทำงาน และประกาศเตือนคนไทยอื่นให้หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อความปลอดภัย ตลอดจนให้ติดตามข่าวสารจากสถานเอกอัครราชทูตฯ โดยทางโทรศัพท์ เว็บไซต์และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตลอดเวลา รวมทั้งซักซ้อมการสื่อสารกับตัวแทนกลุ่มคนไทย

5.2.8 ซักซ้อมและทบทวนมาตรการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ เอกสารราชการ ข้าราชการ และลูกจ้าง สอท.ฯ

5.2.9 ซักซ้อมช่องทางในการติดต่อประสานงานกับกระทรวงฯ โดยเฉพาะในระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ โดยรวบรวมรายชื่อเจ้าหน้าที่ หมายเลขโทรศัพท์สายตรงที่ทำงาน/บ้าน โทรศัพท์มือถือ และการติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความรวดเร็วและทันเหตุการณ์ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

5.2.10 ตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อเตรียมอพยพคนไทยออกจากพื้นที่อันตราย

5.2.11 สำรวจเส้นทางอพยพที่อาจจำเป็นต้องใช้ในการอพยพคนไทยไปยังพื้นที่ปลอดภัย ตลอดจนจัดเตรียมที่พัก อาหารและยานพาหนะ

กรณีเกิดภัยธรรมชาติ

- สอท.ฯ จะประสานเบื้องต้นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางการค้าสถานเพื่อทราบข้อเท็จจริง และตรวจสอบผลกระทบต่อคนไทย

ขั้นตอนการอพยพ

สอท

- สอทฯ จัดตั้งศูนย์ประสานงาน
- การรวบรวมกำลังคน จาก ชรก. และอาสาสมัครชาวไทยมาปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม
- กรณีที่เกิดเหตุการณ์ในกรุงฮัสตานา กำหนดให้สอทฯ เป็นศูนย์อำนวยการในการอพยพ โดยจัดเจ้าหน้าที่ผลัดเวรประจำที่ สอทฯ ตลอดเวลา กรณีเหตุการณ์ในกรุงอัลมาตี กำหนดให้ สกม. เมืองอัลมาตีเป็นศูนย์อำนวยการในการอพยพคนไทย
- กรณีที่เกิดเหตุการณ์นอกเหนือจากกรุงฮัสตานาและเมืองอัลมาตี สอทฯ จะจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งศูนย์อำนวยการในการอพยพคนไทย โดยจัดเจ้าหน้าที่ผลัดเวรประจำที่ศูนย์ตลอดเวลา
- แจ้งข่าวคนไทยในพื้นที่ให้เดินทางออกนอกพื้นที่ให้มากที่สุดขณะที่การบริการคมนาคมเชิงพาณิชย์ยังเป็นปกติอยู่
- จัดหาอุปกรณ์สื่อสารที่จำเป็นให้ ชรก.ติดต่อกันได้ 24 ชั่วโมง
- สอทฯ จะประสานกับสายการบินเพื่อส่งรายชื่อคนไทย สำรองที่นั่งบนเครื่องบิน
- ในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน เร่งด่วน หากเที่ยวบินไม่เพียงพอ ขอให้จัดเที่ยวบินพิเศษ โดยเป็นเครื่องบินทหารของไทยหรือเครื่องบินพาณิชย์อื่นๆ ที่มีความพร้อมและเหมาะสม
- เตรียมปัจจัยดำรงชีพต่างๆ และที่พักให้กับคนไทย
- ก่อนที่การอพยพคนไทยกลับประเทศจะแล้วเสร็จ สอทฯ จะได้ประสานให้ทางการคาซัคสถาน ช่วยรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ สอทฯ และทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมอบหมายให้ลูกจ้างท้องถิ่นร่วมดูแลด้วย
- ก่อนกลับประเทศไทย เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจะทำลายเอกสารและเครื่องมือสื่อสาร (หากได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงฯ)

ข้อแนะนำสำหรับคนไทยเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ในสภาวะปกติ

1. สำรว่าตนเองและบุคคลในครอบครัวมีเอกสารเดินทางครบถ้วน พร้อมเดินทางหากจำเป็น
2. แจ้งที่อยู่และหมายเลขติดต่อให้สถานเอกอัครราชทูตฯ ทราบ ที่

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัสตานา

Office Number 191 , 19th Floor

Kaskad Business Centre,

6/1 Kabanbay Batyr Avenue

Astana , Kazakhstan

หมายเลขโทรศัพท์ +7 (7172) 926440

โทรสาร +7 (7172) 926422 อีเมล thaiembtse@mfa.go.th

หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ จันท. กงสุล กรณีเหตุด่วน/ฉุกเฉิน +7 778 397 8123

ตลอด 24 ชม.

โดยขอความร่วมมือคนไทยทุกคนแจ้งข้อมูล ดังนี้

- ชื่อ-สกุล และคำนำหน้า
- ชื่อ-ที่อยู่สถานที่ทำงาน (กรณีทำงาน)
- ที่อยู่ในคาสซัคสถานและในประเทศไทย
- หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ และหมายเลขโทรศัพท์บ้าน/ที่ทำงาน
- ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ประสงค์ให้สถานเอกอัครราชทูตฯ แจ้งข่าวสาร

หรือท่านสามารถส่งโทรสารถึงสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้ที่ +7 (7172) 926422

3. ติดตามข่าวสารทางโทรทัศน์ วิทยุ และกับกลุ่มคนไทยที่รู้จัก หมั่นตรวจสอบข่าวสารจากหน้าเว็บไซต์สถานทูต ที่ <http://www.thaiembassy.org/astana>
4. พยายามติดต่อกับกลุ่มคนไทยอย่างสม่ำเสมอ

ในสภาวะที่มีความไม่ปลอดภัย/เหตุการณ์ฉุกเฉิน

1. เตรียมเอกสารเดินทางให้พร้อมเดินทางหากจำเป็น
2. ติดต่อสถานเอกอัครราชทูตฯ เพื่อขอรับข้อแนะนำในการปฏิบัติตัว

3. ติดตามข่าวสารทางโทรทัศน์ วิทยุ และกลุ่มคนไทยที่รู้จัก แจ้งให้เพื่อนคนไทยทราบว่าเราอยู่ที่ไหน จะไปที่ไหน มั่นตรวสอบข่าวสารจากหน้าเว็บไซต์สถานทูต
<http://www.thaiembassy.org/astana>
4. สำรองอาหาร เครื่องดื่ม เชื้อเพลิงที่จำเป็น
5. หลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีปัญหา หลีกเลี่ยงการเดินทางในยามวิกาล
6. ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้กับตนและบุคคลในครอบครัว บุคคลที่ไม่มีความจำเป็นอาจพิจารณาเดินทางออกนอกพื้นที่เสี่ยงภัย

เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

1. ติดต่อสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัสตานา

หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน สถานเอกอัครราชทูตฯ มีสายด่วนให้ท่านสอบถามข่าวสารและขั้นตอนการปฏิบัติ (ในขั้นนี้จะเป็นหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ +7 778 397 8123 จนกว่าจะมีการประกาศเปลี่ยนแปลง)

กรณีที่เกิดเหตุการณ์ในกรุงอัสตานา สถานเอกอัครราชทูตฯ จะเป็นศูนย์อำนวยการโดยจัดเจ้าหน้าที่ผลัดเวรประจำที่ตลอดเวลา

กรณีที่เกิดเหตุการณ์ในเมืองอัลมาตี สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ เมืองอัลมาตี จะเป็นศูนย์อำนวยการ โดยจัดเจ้าหน้าที่ผลัดเวรประจำที่ตลอดเวลา

กรณีที่เกิดเหตุการณ์นอกเหนือจากกรุงอัสตานาและเมืองอัลมาตี สถานเอกอัครราชทูตฯ จะหาสถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งศูนย์อำนวยการ โดยจัดเจ้าหน้าที่ผลัดเวรประจำที่ศูนย์ตลอดเวลา

2. หากมีการประกาศอพยพ คนไทยทุกคนรายงานตัวต่อสถานเอกอัครราชทูตฯ เพื่อลงทะเบียนคนไทยและเข้าสู่ขั้นตอนดำเนินการอพยพ ได้แก่

2.1 แจ้งชาวไทยในพื้นที่ ให้เดินทางออกนอกพื้นที่ให้มากที่สุดขณะที่การบริการคมนาคมเชิงพาณิชย์ยังเป็นปกติอยู่

2.2 สถานเอกอัครราชทูตฯ จะประสานกับสายการบินในการส่งรายชื่อคนไทย

2.3 ในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน เร่งด่วน หากเที่ยวบินไม่เพียงพอ จะขอให้จัดเที่ยวบินพิเศษโดยเป็นเครื่องบินของกองทัพไทยหรือเครื่องบินพาณิชย์อื่น ๆ ที่มีความพร้อมและเหมาะสม

2.4 จะมีการเตรียมปัจจัยดำรงชีพต่างๆ และที่พักให้กับคนไทย ทั้งนี้ กำหนดให้ระยะเวลาการอพยพคนไทยและข้าราชการกลับประเทศไทยภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันที่เริ่มดำเนินการประกาศการอพยพ